

CHESSIE

4.90

Raukkaa Joulua ja

Onnellista Uutta Vuotta

CHESAPEAKEKERHO - CHESAPEAKEKLUBBEN r.y.

TOIMIHENKILÖT - FUNKTIONÄRER

HALLITUS

Puheenjohtaja

Anita Soinjoki

Suotokontie 4 A, 00630 Helsinki, puh. 90-746 225

Varapuheenjohtaja

Irma Koponen

Kaskenkaatajantie 16 A 15, 02100 Espoo, puh. 90-466 098

Sihtööri

Pirjo Suominen

Kalakontantie 2 G, 02240 Espoo, puh. 90-881 795

Muut jäsenet

Gun Holmström

Sudenkaari 45 as 26, 02580 Siuntio as, puh. 90-262 580

Marja-Liisa Koivunen

Porslahdentie 12 as 8, 00960 Helsinki, puh. 90-317 171

Reija Kaheinen

Susitie 18 A 2, 00800 Helsinki, puh. 90-755 7420

Rahastonhoitaja

Solveig Bergman

Suotokontie 4 B 20, 00630 Helsinki, puh. 90-746 534

POSTISIIRTOTILI No. 424 54 - 7

CHESSIE -lehti

Päätoimittaja
Anita Soinjoki

Toimittaja
Irma Koponen

ILMOITUKSET

1/1 sivu mk 50,-
1/2 sivu mk 30,-
1/4 sivu mk 20,-
kuvien rasterointi
ä mk 15,-

PUHEENJOHTAJALTA

Synkkä syksy on vaihtumassa jouluajan valoksi ja lämmöksi ja vuosi 1990 on vaihtumassa kerhomme juhluvuodeksi 1991. Kymmenen vuotta on pitkä aika ihmisen elämässä - kuitenkin minusta tuntuu, että pystyn kääntämään vuoden 1981 esille muististani yhtä helposti kuin vaihtaisin kanavalta toiselle television. Selman ENSIMMÄISET PENNUT olivat muutaman viikon ikäisiä silloin maaliskuun lopulla, kun lähdin Gunnelle Korkeavuorenkadulle Chesapeakekerhon perustavaan kokoukseen. Meidän lisäksi olivat saapuneet Marja-Liisa Koivunen, Mervi Liiro ja Liisa Remes. Sinä iltana kerho sai nimensä CHESAPEAKEKERHO - CHESAPEAKEKLUBBEN, ja samalla luotiin runko kerhon toiminnalle päättämällä oman Chessie -nimisen lehden julkaisemisesta ja jokavuotisen valtakunnallisen taapaamisen järjestämisestä.

Miksi sitten haluttiin perustaa oma rotukerho rodulle, jolla silloin oli noin kaksikymmentä edustajaa maassamme? Silloisessa Suomen Noutajakoira Yhdistyksessä puhalsivat muutosten tuulet. Yhdistys oli kasvanut voimakkaasti lyhyessä ajassa, puhuttiin uudesta organisaatiosta, monet olivat tyytymättömiä henkilövalintoihin ja oltiin sitä mieltä, ettei yhdistys oikein pystynyt tarjoamaan tietoa ja toimintaa "vanhoille" harrastajille. Aika oli kypsä perustaa yhteen rotuun keskittyvä kerho, joka palvelisi kasvattajia ja "tosissaan harrastavia koiraihmiisiä". Vuonna -80 syntyi Labradorinnoutajakerho, pian sen jälkeen Kultainen Rengas ja - muistaakseni - kolmanneksi kirimme me, chessieihmiset. No, meidän kohdallahan ei todellakaan voinut puhua vanhoista harrastajista. Me olimme kaikki pikemminkin upouusia, ainakin chessieomistajina. Tuskinpa kovinkaan moni meistä siihen aikaan edes kuului Noutajakoira yhdistykseen, joten tyytymättömyydestä ei voinut puhua.

Suomessa oli siihen aikaan tasan yksi chessiekasvattaja; Gun Holmström. Hän olikin onneksemme sitäkin kokeneempi koiraihminenä ja luotsasi kerhoamme puheenjohtajan ominaisuudessa useita vuosia. Gun oli se henkilö, joka teki aloitteen kerhon perustamiseksi. Chesapeakekerhon tarkoituksena oli alusta lähtien toimia yhdysiteenä ympäri maata asuvien chessieomistajien välillä. Chessie -lehden avulla pystyttäisiin jakamaan informaatiota rodusta ja tapahtumista kaikille. Treffit olisi hyvä tapa seurata koirien kehitystä ja tutustuttaa uudet omistajat pentuineen muihin. Samalla voitaisiin yhdessä ratkaista koulutuksessa mahdollisesti syntyneitä ongelmia. Minusta kerho on tältä osin täyttänyt tehtävänsä hyvin.

Toinen - taustalla häilyvä - hieman epämääräinen syy perustaa oma kerho taisi kyllä olla useiden noutajakoira harrastajien nihkeä ja ennakkoluuloinen suhtautu-

minen chesapeakelahdennoutajaa kohtaan. Chessie omistajineen ei ollut erityisen tervetullut yhteisiin koulutuksiin ja kokeisiin. Henkilökohtaisesti sain kuulla esimerkiksi seuraavat sydäimestä tulleet huomautukset: "Kyll on ruma koiraks." sekä "No, et sä tota ainakaan ulkonäön takia ottanu." Tietenkin tällainen pikemminkin masensi kuin kannusti osallistumaan yhteisiin rientoihin; menitpä minne vain, olit selvästi ulkopuolinen. Omassa kerhossa tätä ei sattuisi, ajatelimme, eikä sitä olekaan tapahtunut. Uudet ihmiset ja koirat ovat ehkä kauhukseenkin joutuneet tapahtumien keskipisteeksi - heihin halutaan tutustua. Kerho onkin pienuudestaan huolimatta pystynyt vuosien varrella järjestämään chessieille "räätälintyönä" koulutusta tuomalla ulkomailta useita tunnettuja chessiekasvattajia ja kouluttajia.

Muistelllessani noita alkuvuosia, tuntuu hyvittävalta ajatella millaisessa vastatuudessa rotukerhot saivat taistella. Noutajakoirayhdistys, sittemmin Noutajakoirajärjestö, ei hyväksynyt niitä alkuunkaan. Ne olivat ns. "villejä" kerhoja ja sellaisina pahoja kilpailijoita. Muistan kuinka suutuin kerran kirjoitettuani rotupalstalle lyhyen jutun mm. Joyce Mundayn käynnistä Suomessa. Sanallakaan en maininnut kerhoa tai että kysymyksessä oli kerhon järjestämät treffit. Silti se osa jutustani oli kylmästi jätetty pois, sensuroitu. Nyt nämä muistot naurattavat. Tänä päivänä kaikki rotukerhot paitsi Labradorinnoutajakerho ovat Noutajakoirajärjestön jäsenyhdistyksiä. Muiden ihmisten asenteet chessietä kohtaan ovat myös muuttuneet. Vuosikausia chessieihmiset koirineen ovat osallistuneet paikallisten "nuuskujen" toimintaan tarvitsematta tuntea itseään kummajaisiksi.

Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että kerho olisi menettänyt vähimmässäkään määrin tarkoitustaan yhdistävänä lenkinä chessieomistajien välillä tai rodustamme tiedottavana elimenä. Päinvastoin, uskon että seuraavat kymmenen vuotta tulemme panostamaan yhä aktiivisempaan toimintaan. Sanotaan, että ruokahalu kasvaa syödessä ja olen ollut huomaavinani, että mitä enemmän uutta olemme oppineet rodustamme, sitä enemmän haluamme tietoa. Chesapeakelahdennoutaja ei ole mikään helposti "opittava" rotu. Sekä luonne että ulkonäkö tuottavat niin omistajalle kuin muillekin päänvaivaa.

Viime vuosina olemme menneet lujaa vauhtia eteenpäin näissä asioissa! Lämmin kiitos kaikille teille jäsenille, jotka olette olleet mukana luomassa tätä kerhoa. Näistä asemista on helppo siirtyä uudelle chessiekerhovuosikymmenelle.

HYVÄÄ JOULUA JA MENESTYKSEKÄSTÄ JUHLAVUOTTA KAIKILLE

Anita Soinjoki

HUOM! TÄRKEÄ TIEDOTUS! HUOM! TÄRKEÄ TIEDOTUS!

KATSAUS ENSI VUODEN TAPAHTUMIIN

Otsikko saattaa tuntua hieman tärkeilevältä, ehkäpä jopa suuruudenhullulta kun kyseessä on lähinnä yksi tapahtuma, eli treffit. Muut tapahtumat ovat lähinnä treffeihin tähtääviä tapahtumia. Kirjoittakaa nyt heti allakkaanne punakynällä kunnan merkintä ELOKUUN 9.-11.91 päivien kohdalle. Mitä suurimmalla todennäköisyydellä treffit pidetään silloin. Ja hyvät ihmiset - toivokaa ja rukoilkaa ettei mikään tauti, virus, bakteeri, hirmumyrsky tai muu luonnonmullistus iske Suomen koirakantaan, niin ettei treffejä voitaisikaan järjestää. Silloin seuraav perikato kerhoamme. Selitänpä hieman: erinäisten neuvottelujen tuloksena meille on tulossa kasvattaja USA:sta arvostelemaan treffimme. Hän ei ole mikä tahansa kasvattaja, vaan ihminen, joka on käytännöllisesti katsoen koko ikänsä elänyt chesapeakelahdennoutajien parissa. Chesachobees -kennelin omistaja Mrs. Mildred (Millie) Buchholtz. Millie on aikaisemminkin käynyt Skandinaviassa, viimeksi tapasimme hänet Ruotsissa vuonna -84. Siellä hän piti erittäin korkeatasoisen ja asiantuntemusta tihkuvan esitelmän chessien rotumääritelmästä ja luonteesta. Toivon hartaasti, että hän suostuisi pitämään samantapaisen esitelmän meille täällä ensi kesänä. Pyrin saamaan jostakin hänen elämäkertansa, jotta voimme julkaista sen keväällä. Hän saapuu maahamme Tanskan kautta yhdessä tanskalaisen Leif Brøndum-Holmin kanssa. Leifillä tulee todennäköisesti olemaan myös perhe ja muutama koira mukanaan. Treffiviikonloppuna pidetään Helsingin Messukeskuksessa Euroopan voittajanäyttely, johon tanskalaiset luultavasti osallistuvat. Kaikki halukkaat voivat osallistua tähän näyttelyyn. Matka Aitoosta Helsinkiin ei ole mitenkään ylivoimainen. Huhut kertovat, että chessieitä saattaisi tulla jopa Ranskasta asti osallistuakseen näyttelyyn ja tietenkin treffeille. Ruotsista on juhlatreffeille tulossa isompi joukko kuin ennen, ainakin viimeisten tietojen mukaan.

Joko teitä huimaa. Minua ainakin pyörryttää, miten meidän pieni kerhomme selviää tästä kansainvälisestä joukosta. Minä toivon juhluvuodesta ja treffeistä jotakin erikoista ja nyt näyttää siltä, että saamme sitä sylin täydeltä. Toisaalta tämä on haaste. Nyt meillä on mahdollisuus näyttää, että pieni chesapeakekerho pystyy hoitamaan tällaisen meidän puitteissamme jättimäisen tehtävän. Meillä on monet onnistuneet treffit takanamme, enkä näe mitään syytä siihen ettemmekö me yhteistyössä pystyisi suoriutumaan näistäkin treffeistä. Tärkeintä olisi, että tänä vuonna saisimme KAIKKI KYNNELLE KYKENEVÄT tuomaan koiransa näytille treffeille. Tuntuisi jotenkin nololta, jos paikalle ilmestyisi vain kymmenen koiraa kaiken vaivannäön jälkeen.

Vielä en pysty kertomaan, minä päivänä näyttelymme on, enkä myöskään tiedä milloin chessiet arvostellaan Messukeskuksessa, mutta asioista otetaan selvää ja luulenpa, että seuraavassa lehdessä voimme antaa hieman tarkemman aikataulun. Kaikki tämä - kuten jo viime numerossa mainitsimme - joudutaan rahoittamaan juhlarahaston varoilla. Tällä hetkellä koossa on noin 2.000 markkaa. Tavaraa kirpputorille olemme saaneet ihan kiitettävästi, mutta lisää kaivataan. Ellet halua lahjoittaa tavaraa, leivo esimerkiksi kakku tai sämpylöitä. Niillä oli hyvä menekki viimeksi. Soitelkaa meille ja me tulemme kyllä hakemaan kaikki mahdolliset "kamat" teiltä.

Tällä hetkellä mietimme kuumeisesti mahdollisuuksia järjestää keväällä kirppareiden lisäksi Match Shown, ne ovat olleet suuressa suosiossa viime vuosina ja mikä parasta, ne tuottavat yleensä järjestäjille sievoisen voiton.

Soitelkaa tai kirjoittakaa ja kertokaa mielipiteitänne ja ideoitänne. Hierokaa älynystyröitänne - me hallituksessakin yritämme parhaamme!

AS

TIEDOTUKSIA +++ TIEDOTUKSIA +++ TIEDOTUKSIA +++ TIEDOTUKSIA

NÄYTTELYTULOKSIA:

BLYSTRYWOOD'S RO-LYN STONE (YANKEE)

(CH Chestnut Hills E's Tug-CH Ro-Lyn's Blustry Jala Jessa), om. Sanna Järvinen, kasv. R. Zerbst & J. Wood, USA):

Tampere 21.10.90, tuomari Eva Mjelde: ROP, SERT, BIS 4

Messukeskus 8.12.90, tuomari Markku Santamäki: ROP, SERT, CACIB

VALOKUVAUSKILPAILU

Muutamia kuvia olemme jo saaneet. Aikaa on kuitenkin vielä runsaasti, joten älä unohda osallistua!

Viime aikoina olemme pyynnöistä huolimatta saaneet vähänlaisesti metsästyksestä kertovia juttuja, joten jouduimme lainaamaan niitä naapurimaastamme Ruotsista. Sten-Ake Jönsson niminen, innokkaasti metsästystä harrastava chessieomistaja on pitänyt päiväkirjaa retkistään nuoren uroksensa kanssa.

CHESAPEAKELAHDENNOUTAJA - HYVÄ METSÄSTYSKOIRA?

Istun pimeässä talvi-illassa ja kirjaan metsästyspäiväkirjaani loppiaisen metsästystapahtumat. Toinen metsästyskauteni Saggen (Vättlestugan St. Augustin) kanssa lähestyy loppuaan. Miettiessäni näitä asioita mieleeni nousee kysymys, jonka niin monet ovat minulle asettaneet: "Nyt kun meillä kohta (1993) on lain mukaan pakko olla koira mukana linnunmetsästyksessä, niin olisiko sellainen pinkacheese, vai mikä se nyt olikaan - hyvä metsästyskoira?" Minun on erittäin vaikea vastata tuohon kysymykseen, sillä minulla ei ole kovinkaan paljon kokemusta chesseistä. Koirallani ja minulla on vasta yksi kunnan kausi takanamme. Harvoin Chesapeake-lehdessäkään on mitään kertomuksia siitä, millainen chessie on käytännön metsästyksessä, kuinka monta ruotsalaista chessietä käytetään siihen, mihin ne on tarkoitettu - ja varsinkin omaan erikoisluokkaansa vesilinnunmetsästykseseen, mitkä ovat niiden hyvät ja huonot puolet metsästyskoirina. Olisi hauska lukea enemmän sellaisia juttuja lehdestä. (Huomaan, että naapureilla on samat ongelmat kuin meillä. Kääntäjän huomautus.)

Nyt en kuitenkaan halua valittaa metsästysjuttujen puuttumista, vaan aion tehdä asialle jotakin. Lähetän lehteen muutaman otteen tämän vuoden metsästyspäiväkirjastani. Syy siihen, että olen valinnut juuri seuraavat tapahtumat on se, että ne poikkeavat normaalista merellä tapahtuvasta vesilinnunmetsästyksestä. Näillä kerroilla olisi käynyt huonosti ilman koiraa. Lopuksi kerron muutamalla sanalla, mitä mieltä olen chessiestäni metsästyskoirana. Sillä on tosin vielä paljon oppimista, mutta sillä on valtavasti metsästysintoa ja se rakastaa vettä ja uimista. Nämä kaksi seikkaa yhdessä tekevät siitä jo tehokkaan koiran.

Se on saanut tehdä todella monta noutoa tämän kauden aikana ja on vain kahdesti tullut takaisin ilman lintua. Molemmat epäonnistumiset olivat kyllä minusta täysin mahdollisia tehtäviä. Kyseessä oli molemmilla kerroilla haavakot, jotka sukselivat 50-60 m myrkyisässä aallokossa. Metsästyskoiraa Saggesta ei kuitenkaan koskaan taida tulla. Sagge stressaantuu hirveästi, kun se joutuu harjoituksissa olemaan toisten koirien kanssa, se vain vinkuu ja piipittää eikä toimi alkuunkaan. Sagge on tyypillinen yksinään toimiva koira.

Syyskuun toinen -88

Pieni järvi sijaitsee aivan metsän reunassa, muutama sata metriä meren rannasta. Järvi on miltei kokonaan lumpeiden peitossa ja sitä ympäröivä maasto on upottavaa

hetteikköä. Itä- ja länsirannalla kasvaa korkeaa kaislaa. Tämä on vesilintujen lastenkamari. Metsästämme siellä korkeintaan kahdesti vuodessa. Syksyisin järvelle kokoontuu valtavia sorsaparvia. Aikaisemmin olemme käyttäneet hengenvaarallista pientä jollaa ammuttuja lintuja hakiessamme. Nyt Sagge saisi ensimmäistä kertaa näyttää, mihin se kelpaisi tässä sille täysin vieraassa ympäristössä.

Kuten niin monesti ennenkin, hiivimme ystäväni kanssa pitkin länsirannan kaislikon reunaa. Juuri tänään useimmat sorsat olivat tietenkin piiloutuneet itäpuolen kaislikkoon. Kierrettyämme sinne, onnistuimme saamaan satakunta sorsaa nousemaan siivilleen. Olimme sanattomia lintujen määrästä, mutta valitsimme kumpikin sorsan parven ulkolaidalta. Olimme täysin vakuuttuneita siitä, että suuren parven ollessa kyseessä ei voisi ampua ohi, mutta niin vain kävi. Näin suurenmoinen näky ikään kuin noituu metsästäjän. No, muutaman sorsan saimme sentään ammuttua. Sagge nouti välittömästi toisen. Toinen oli pudonnut tiheimmin kasvavien lumpeiden joukkoon ja tuotti sille hieman hankaluuksia. Pian senkin nouto onnistui.

Juuri kun aloimme upota pahemmin soiseen rantaan, vielä yksi sorsa lensi editsemme. Ystäväni anpui ensin, sitten minä. Näin kuinka molempien laukaukset osuivat, mutta sorsa jatkoi lentoaan. Juuri, kun se hävisi parin sadan metrin päässä olevien puiden taakse, kuulimme kuinka se putosi maahan. Vein Saggen vähän matkan päähän siihen suuntaan, johon sorsa oli lentänyt ja lähetin sen etsimään.

S A G G E

Se juoksi muutaman kierroksen järven ja metsänreunan välillä, jäi sitten paikalleen markkeeraten tiheän pensaikon. Menin sinne katselemaan, mutta en nähnyt mitään. Lähetin Saggen jälleen etsimään; tällä kertaa pellolle ja läheiseen kuusikkoon. Haku oli nopea ja määrätietoinen, mutta se palasi jälleen takaisin tiheään pensaikkoon ja markkeerasi sen. Ehkäpä siellä oli kani piilossa, takaisin etsimään vain. Hetken kuluttua Sagge itsepäisesti palasi takaisin pensaaluokse. Katselin jälleen pensasta entistä tarkemmin - ja siinä se oli - silmieni korkeudella keskellä pensaikkaa oli kuollut sorsa. Arvatkaapa kehuinko Saggea.

Puhdistuessani sorsaa ajattelin, että tulipa jälleen kerran todistetuksi, että sorsat ovat sitkeitä otuksia. Vähintään kymmenen haulia oli osunut, kaulasta peräpeiliin.

Sten-Åke Jönsson

.... jatkuu ....

EHDOTUS JUHLARAHASTON KARTUTTAMISEKSI

Koska kaikki juovat jotakin: limua ja/tai Oy Ab:n tuotteita ainakin joskus, ehdotan että me kaikki chessieomistajat vuoden 1991 alusta lahjoitamme palautuspulloista tulevat rahat Chessie-kerhon juhlarahastoon. Rahaa voi kerätä kuukauden-kaksi-kolme ja maksaa sitten lehdessä olevalle Chessie-tilille merkinnällä JUHLARAHASTO. On yllättävää kuinka paljon tästäkin saattaa kertyä. Näin myöskin ne, jotka eivät matkojen takia pääse osallistumaan kirppareihimme, voivat panna oman kortensa kekkoon. Ja mikäpä estäisi myös hyviä tuttavuuksia ja sukulaisia tekemään samoin. Toinen rahastoa kartuttava keino on maksaa jäsenmaksut ja jouluilmoitukset mahdollisimman nopeasti. Haluaisin haastaa myöskin Oulun porukan johonkin kirpputoria vastaavaan hommaan!

IK

JUHLAVUODEN PAITOJA

Juhlavuoden kunniaksi on hallitus harkinnut uusien kerhopaitojen tilausta. Paidat ovat samaa laatua kuin edellisetkin, eli korkealaatuista kotimaista. 0-aukkoisten college-paitojen väriksi on kaavailtu luonnon valkoista, jossa kulkee lämpimän tumman ruskea raita rinnan päältä ja jatkuu hihoissa. Sen yläpuolella on sama kuva kuin aikaisemmassakin paidassa sekä teksti "Chesapeake Bay Retriever Club, 1981-1991 Finland". Paitoja tulevat ostamaan myös ulkomaiset treffivieraamme (tilauksia on jo tullut). Ainoa vaikeus on, että emme pysty lunastamaan paitoja ennen kuin tilillämme on tarpeeksi rahaa. HALLITUS TOIVOOKIN, ETTÄ HALUKKAAT VARMISTAISIVAT TILAUSENSA ALLA OLEVALLA KUPONGILLA JA MIELUIMMIN MAKSAISIVAT PAIDAT SAMALLA KERHON TILILLE MERKINNÄLLÄ "CHESSIEPAITATILAUS". Näin myöskin varmistatte sen, että saatte paidat alla olevaan hintaan. Tilaus tehdään v.91 puolella ja hinta on v. 90 hinta. Tilaukset lähetetään Anita Soinjoelle. Viereisellä sivulla on luonnos suunnitellusta paidasta. Tilausten varmistus antaa meille myös tiedon siitä, montako paitaa on tilattava.

PAIDAN HINTA ON 120:-

JUHLAVUODEN CHESSIEPAITATILAUS! HUOM! TILAUS ON SITOVA.

NIMI _____

OSOITE _____

POSTITOIMIPAIKKA _____

PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS _____

TILAAAN JUHLAVUODEN CHESSIEPAITOJA:

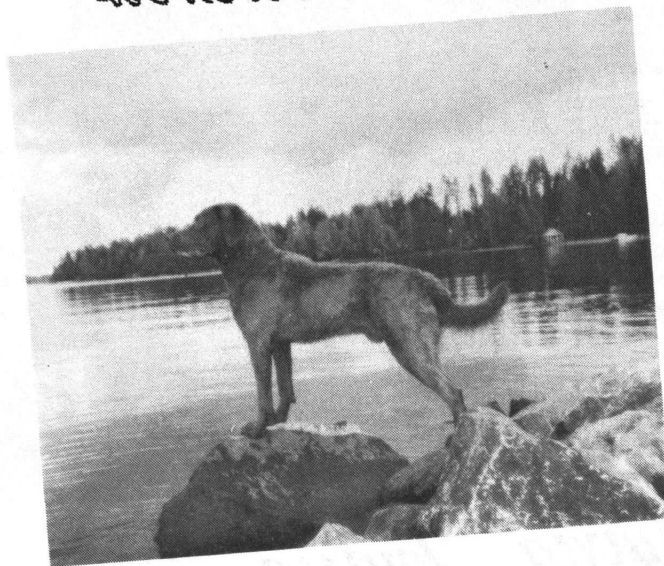
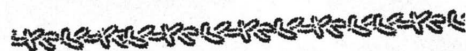
KOKO	K P L	HINTA MK
XS	_____	_____
S	_____	_____
M	_____	_____
L	_____	_____
XL	_____	_____
YHTEENSÄ	_____	_____

OLEN MAKSANUT PAIDAT KERHON TILILLE

Iloista
Joulumieltä
Chessie välle!

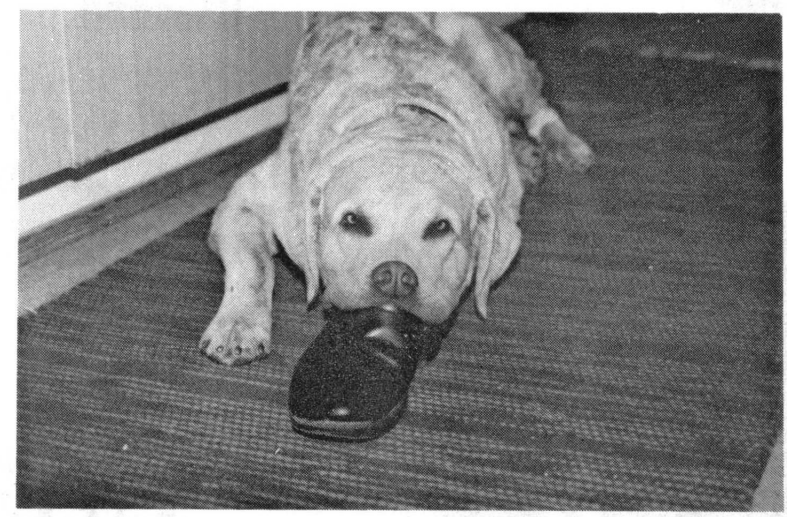
Yankee
ja Järvisen perhe
Lappeenrannasta

*Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta
Chessie-porukalle!
toivoo
Sammy & Lehtiset Lahdesta*

**HYVÄÄ JOULUA
JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA**

Reino &

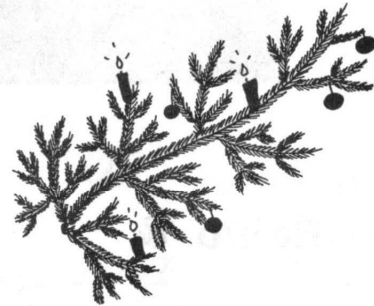
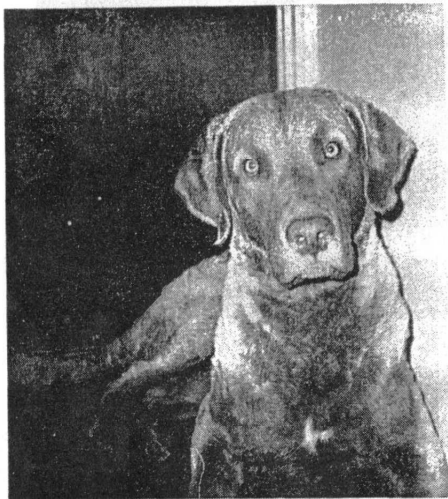
Willströmit Utöstä

*Hauskaa
Joulua
&*

*Vauhdikasta
Uutta
Vuotta*

*ti Backo,
Tarja & Jussi*

**HAUSKAA JOULUA &
METSÄSTYKSEKÄSTÄ**

UUTTA VUOTTA

HANNU,

BERTHA

&

TOPI

HYVIÄÄ
JOULUA

T: PLUTO
EMMI
REIJA

CHALI MED VÄNNEN ANU I KIMITO

**JULHÄLSNINGAR FRÅN ÅBO
AV CHALI
OCH MATTE SARA VON FLITTNER**

GOTT NYTT ÅR!

HYVÄÄ JOULUA JA

MENESTYKSEKÄSTÄ UUTTA VUOTTA 91

MARKO & REGGAE

RAUHALLISTA JOULUA

JA

HYVÄÄ UUTTA VUOTTA

MOLLA JA IRMA

HYVÄÄ JOULUA   ★ ★
JA   ★
RAILAKASTA JUHLAVUOTTA

1991

Toivottavat

EDI & HARI

Seija & Matti & Manta

KOMSALÖ KENNEL

Pitkän tauon jälkeen - Chessiepentuja tulossa!

i. Roneklints Edison
e. High Noon Sierra Sadie

Molemmat vanhemmat terveitä ja palkittuja!

HYVÄÄ JOULUA

TIEDUSTELUT: GUN HOLMSTRÖM, PUH. 90-262 580

Rauhallista
Joulua

t: kennel HIGH NOON

HYVÄÄ JOULUA
GOD JUL

ESTOY &

MADDE

★
**RAUHALLISTA
 JOULUA JA
 ONNELLISTA
 UUTTAVUOTTA** ★

TATU

JA EEVA

BOSS

NUPPU

Hyvää Joulua

FIYA

ja

Koivuset

Riitta Aho

KOIRAN LIIKKEET osa 1

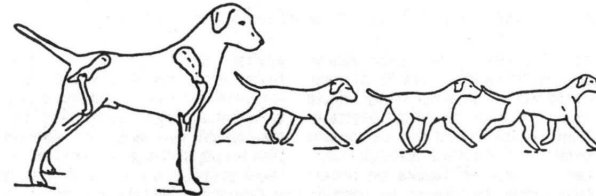
LAINATTU CAVALIER -LEHDESTÄ 3/90

Koiran tapa liikkua kertoo sen ruumiinrakenteesta tärkeitä seikkoja, jotka eivät tule esille tarkasteltaessa seisovaa koiraa. Liikkeiden perusteella voi lisäksi tehdä johtopäätöksiä mm. koiran temperamentista ja yleiskunnosta. Koiran liikkeiden ja rakenteen vastaavuussuhde ymmärretään usein

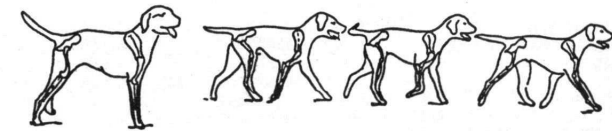
väärin. Ihmetellään, miksi 'hyvä koiraa liikkuu huonosti' tai 'suora koiraa lennokkaasti'. Jo kyseiset sanontatavat ovat suurimmalle osalle koiranomistajia tuntemattomia. Koiran liikkeiden arviointi vaatii melkoisesti asiantuntemusta ja harjaannusta, joten asian oppiminen on aloitettava tutustumalla

ensin teoreettisesti koiran liikuntatapoihin (kuva 1 ja 2).

Tämä artikkeli pyrkii selvittämään koiran oikeita ja virheellisiä liikkeitä sanoin ja kuvin. Tiedot perustuvat loipussa mainittuihin lähteisiin. (Osa II)

Kuva 1. Hyvin kulmautunut koiraa, joka liikkuu tasapainoisesti ja pitkin askelin.

Kuva 2. Huonosti kulmautunut koiraa, joka liikkuu tasapainoisesti, mutta lyhyin askelin.

YLEISPIIRTEITÄ

Tasapainoinen ja terve liikkuminen kuuluu jokaiselle koiralle, rodusta riippumatta. Liikkeiden ylikorostaminen ei kuitenkaan saa johtaa koiran tyyppiin tai hyvän luonteen unohtamiseen. Kun koiran liikkeitä hyvine ja huonoina ominaisuuksineen on oppinut tunnistamaan, voi varauksetta yhtyä vanhaan toteamukseen: "Koiran liikkeet paljastavat sen rakenteen".

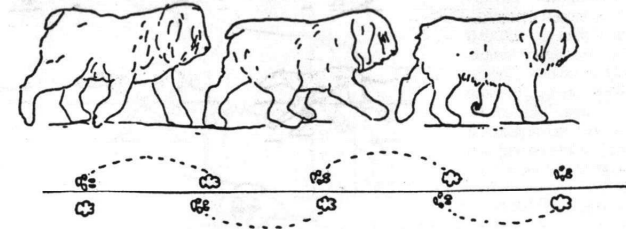
Eri rotuiset ja eri kokoiset koirat liikkuvat näennäisesti eri tavoin. Kuitenkin ne kaikki pyrkivät etenemään mahdollisimman energiaa säästävällä tavalla, väsymättä: ne esimerkiksi ravaavat pitkin, maata peittävin askelin nostelematta raajojaan turhan korkealle. Jos koiraa ei ole rakenteeltaan

tasapainoinen eli sen rakenteelliset yksityiskohdat poikkeavat ihanteesta, myös sen liikuntatavat muuttuvat, koska se joutuu sovittelemaan askellaan päästäkseen jälleen väsymättä eteenpäin.

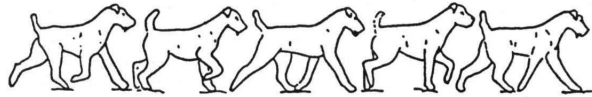
KOIRAN LUONNOLLISET ASKELLAJIT

Koiraa liikkuu eri askellajeilla riippuen siitä, miten nopeasti se haluaa päästä päämääräänsä. Hitain muoto on luonnollisesti kävely, joka ei varsinaisesti esittelyä kaipaa. Hieman nopeampaa on **tasakäynti**, jota varsinkin suurikokoiset koirat käyttävät nopeuttaakseen kävelytantiiaan. Tasakäynnissä koiran vastakkaiset raajat (esim. oi-

kea etujalka ja vasen takajalka) liikkuvat melkein, mutta eivät aivan yhtäaikaaisesti. **Peitsaaminen** (kuva3) on näyttelykehissä epätoivottava tapa liikkua. Tällöin koiran samanaikaiset raajat liikkuvat yhtäaikaaisesti kuten kamelilla ja käynti on vaappuvaa. **Ravi** on rytmisen ja jo sangen nopea tapa liikkua. Tällöin koiran vastakkaiset raajat ovat ilmassa samanaikaisesti (kuva 4). Koirarodusta ja ravin nopeudesta riippuu se, jättävätkö tassut yhden vai kaksi riviä jälkeä maahan. Kuitenkin kaikenrotuiset koirat pyrkivät ravinopeuden kiihtyessä muuttamaan liikeratoja siten, että kaikki raajat astuvat samaan linjaan ja jälkeä jää

Kuva 3. Petsaava koiraa: takajalan jälki , etujalan jälki

Kuva 4. Tasapainoinen ravi. Tämä koira liikkuu siten, että tassunjäljet muodostavat yhden linjan.

vain yksi rivi tassunjälkiä. Ainoan poikkeuksen muodostavat sellaiset rodut, joiden rakenne (rungon leveys ja raajojen lyhyys) estävät tämän. Niilläkin kuitenkin esiintyy pyrkimystä tähän. Syy tähän muutokseen on se, että koiran on helpompi säilyttää tasapainonsa nopeammassa ravissa, jos se

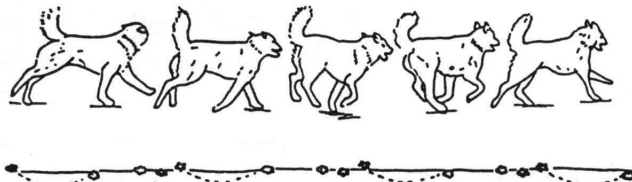
astuu samalle linjalle kaikilla raajoillaan. **lyhyt laukka** (kuva 5) on varsinaista laukkaa hitaampi liikelaji, mutta se ei myöskään ole yhtä väsyttävä. Esim. rekikoirat pystyvät taittamaan pitkiä taipaleita tätä askellajia käyttäen. Varsinainen laukka on nopein tapa liikkua. Tyyppillisenä se nähdään

kuvassa 6. Vinttikoiralle ominainen laukka eroaa tavallisesta laukasta siten, että vinttikoirien laukassa on kaksi vaihetta, jolloin kaikki jalat ovat maasta irti: kun jalat ovat äärimmilleen kurrottuneina ja äärimmilleen yteenvietyinä (kuva 7), jolloin etujalat ulottuvat pitkälle takajalkojen taakse.

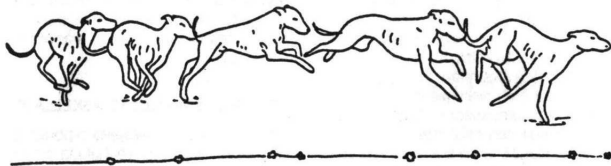
KOIRAN RAKENTEEN TASAPAINOISUUDEN VAIKUTUS LIKUNTAAN

Tasapainoisuus ei yksin riipu koiran kaulan tai rungon pituudesta ja koiran korkeuden suhteesta näihin, vaan liikunnan kannalta tärkeää on myös se, miten koiran etu- ja takakulmaukset sopivat toisiinsa. Liikkumisen kannalta tärkeimmät nivelet ovat olka- ja lonkanivel, joten myös näiden kulmaukset ovat merkittävimpiä.

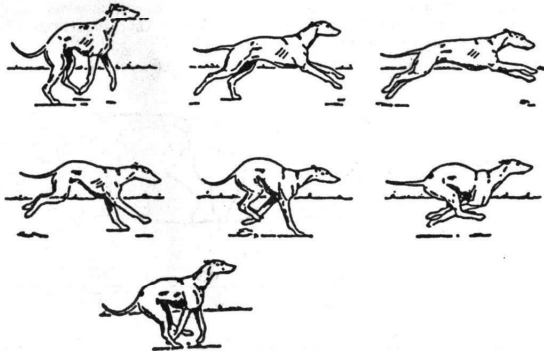
Kuva 8 osoittaa tavan, miten yleensä mitataan kulmausten suuruus: lapaluun ylimmästä reunasta (A) olkaluun etureunan ylimpään kärkeen (B) ja siitä kyynärpään yläreunaan (E). Nykyisen tietämyksen perusteella näiden suorien välisen kulman tulee olla noin 108 - 110 (eikä 90, kuten aiemmin luultiin). Yleissääntönä pidetään myös sitä, että matka A:sta B:hen ja B:stä E:hen on suurinpiirtein yhtä pitkä. Linja A-M osoittaa sen, että lapaluu muodostaa 36 asteen kulman kohtisuoraan verrattuna. Linja A-L on osoituksena siitä, miten lapaluun tulisi sijaita, jos oletettu 90 asteen etukulmaus pitäisi paikkansa. Kuvaan merkitty T2 osoittaa toisen selkänikaman okahaarakkeen, joka on helposti tunnettavissa. Viimeaikaiset tutkimukset osoittavat, että oikein sijoittuneen lavan ylin kärki on suurimmalla osalla koirista juuri tämän okahaarakkeen kohdalla. Nämä selkänikamien haarakkeet (eivätkä suinkaan lapojen kärjet) muodostavat myös ns. säkän. Jos itse säkää ei ole tunnettavissa, ovat lavat todennäköisesti virheellisesti asennossa.

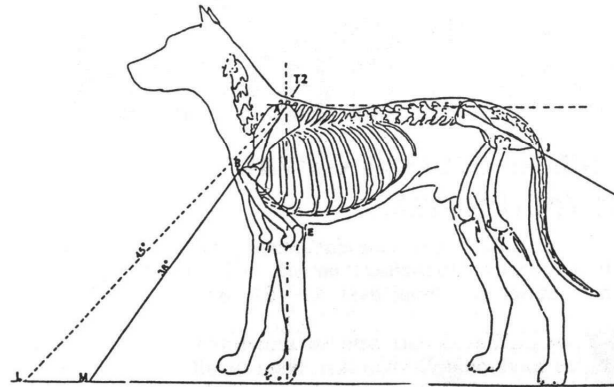
Kuva 5. Lyhyt laukka.

Kuva 6. Laukka.

Kuva 7. Vinttikoiran laukka.

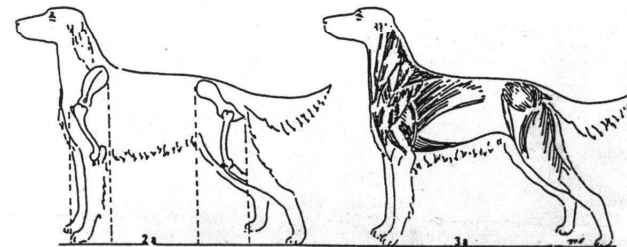

Kuva 8. Koiran etu- ja takakulmausten mittaaminen.

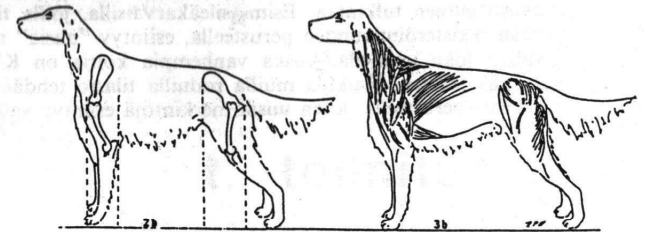
KULMAUSTEN VAIKUTUS LIHAKSISTOON

Hyvät kulmaukset (kuva 9) antavat myös lihaksille enemmän ulottuvuuksia. Samalla koko runko on voimakkaampi ja kaulan liittymäkohta luontevampi. Huonot kulmaukset johtavat li-

hasten koon pienenemiseen, joka näkyy myös massan puutteena. Kuvan 10 esittämän koiran kaulan ja selän liittymäkohtakin vaikuttaa kömpelöitä pystyistä lavoista johtuen. Nämä erot näkyvät parhaiten verrattaessa kahta koiraa, jotka ovat saaneet paljon liikuntaa.

Kuva 9. Hyvin kulmautunut koira. Huomioi raajojen luiden peittämän alueen leveys (projisoitu maahan katkoviivoilla).

Kuva 10. Huonosti kulmautunut koira. Vertaa lihasten leveyttä ja sitä tilan suuruutta, missä lihakset sijaitsevat.

Takakulmausten arviointi on maallikolle yleensä helpompaa kuin etukulmausten tarkastelu. Takaliikkeiden kannalta tärkeä seikka on lantion asento, joka arvioidaan tutkimalla sarvennaisten etureunan (I) ja lantioluun takimmaisen reunan (J) kautta ajatellun suoran ja seikälän välistä kulmaa. Hännän kiinnityksellä ei ole suoranaista tekemistä tämän kulman kanssa, sillä häntä liittyy selkärankaan ns. ristiluun välityksellä. Myöskään lantion ulkonäkö ei välttämättä osoita lantion jyrkkyyttä, sillä ulkonäköön vaikuttavat nimenomaan ristiluun lihakset, mahdollinen nahanalainen rasvakudos yms. Takakulmaukseksi katsotaan luonnollisesti lantion kulman lisäksi polvi- ja kinnertaipeen muodostamat kulmat.

VIRHEELLISET LIIKKEET

Virheellisten liikkeiden syiden ymmärtäminen edellyttää edellä mainittujen rakenteellisten seikkojen osaamista. Tämän artikkelin toisessa osassa esitellään lähemmin erilaisia liikehäiriöitä ja pyritään selvittämään, mistä syistä erilaisia vikoja esiintyy.

Rekisterinumeron perässä olevat lonkkakuvausmerkinnät

1.1.89 Suomessa otettiin käyttöön uusi kansainvälinen (FCI) merkintätapa, jossa dysplasia-aste luokitellaan entistä tarkemmin. Uuden käytännön mukaiset merkinnät ovat A1—E2, asteita on yhteensä 10.

Jotta uudet ja vanhat merkintätavat olisi helposti erotettavissa, muutettiin kaikki vanhat merkinnät X-alkuisiksi. Näin tapahtui siis virallisesti, mutta käytännössä tilanne on varsin sekava. Jo-pa "alan ammatilaisetkin" syyllistyvät siihen, että vanhat merkinnät esiintyvät yhä entisessä muodossaan.

Varsinainen sekaantumisen vaara on olemassa vain merkinnän D1 kohdalla. Entinen D1 tarkoitti koiraa, jolla on ns. ensimmäisen asteen lonkkavika. Nykyinen D1 puolestaan vastaa ns. toisen asteen lonkkavikaa. Tämän vuoksi olisi tärkeätä, että ennen 1.1.89 saatu tulos D1 merkittäisiin nykyisin X1.

Kertauksen vuoksi taulukko sekä uusista että vastaavista vanhoista merkinnöistä:

kuvattu 1.1.89 jälk.	kuvattu ennen 1.1.89	vanhoja merkintöjä	selitys
A1	X*	*(D*)	hyvät
A2	X*	*(D*)	terveet
B1	X*	*(D*)	raja (lasketaan terv.)
B2	X*	*(D*)	raja (lasketaan terv.)
C1	X1	D1	1. asteen vika
C2	X1	D1	1. asteen vika
D1	X2	D2	2. asteen vika
D2	X2	D2	2. asteen vika
E1	X3	D3	3. asteen vika
E2	X4	D4	4. asteen vika

Uusiutunut lonkkatulosten luokittelu vaikeuttaa myös lonkkakuvaustilastojen tulkintaa. Esim. sileäkarvaisilla, joilla tilasto tehdään rekisteröintivuoden perusteella, esiintyy "uusia" merkintöjä vähän joka vuodella, koska vanhempia koiria on KUVATTU 1.1.89 jälkeen. Kaikilla muilla roduilla tilasto tehdään kuvausvuoden perusteella, joten uusia merkintöjä esiintyy vasta vuonna -89.

Hyvää Joulua

© WALT DISNEY PRODUCTIONS

t. toimitus